

”PERIOPERATIIVSE ÄGEDA VALU KÄSITLUS”
PROTOKOLL nr.12

Kuupäev	20.aprill 2015				
Koht	Videokoosolek: EHK Lembitu 10 koosolekute saal, TÜ Kliinikum, Puusepa 8, D208				
Algus Lõpp	16.00 – 19.00				
Osalejad	<i>Töörühma liikmed:</i> Boris Gabovitš, Kaja-Triin Laisaar, Pille Sillaste, Merle Paliale, Maria Rebo, Helen Valk, Gabor Szirko, Svetlana Ussova <i>Sekretariaadi liikmed:</i> Kaire Pakkonen, Jana Lass (skype), Airin Treimann-Kiveste, Malle Avarsoo, Eve Härma, , Kristiina Pool, Kairi Marie Riigor Muud: Ulla Raid				
Puudujad	<i>Töörühma liikmed:</i> Veronika Palmiste-Kallion, Mari-Liis Ilmoja, Juri Karjagin, Erki Laidmäe Helen Valk, Sergei Kagalo, <i>Sekretariaadi liikmed:</i> Kadri Rõivassepp,				
Juhatas	Boris Gabovitš				
Protokollis	Ulla Raid				
Päevakord	<ol style="list-style-type: none"> 1. Huvide deklaratsioonide esitamine ja koosoleku kvoorum 2. Tõendusmaterjali arutelu ja soovituste koostamine 3. Ravijuhendi koostamise ajakava 4. Järgmise koosoleku aeg ja käsitletavat teemad 				
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Huvide deklaratsioonid ja kvoorum (13 töörühma liiget, kvoorumiks peab olema kohal 9 töörühma liiget) Huvide deklaratsioonidesse ei olnud täiendavat infot. Koosoleku kvoorum ei ole koos. 				
	<ol style="list-style-type: none"> 2. Tõendusmaterjali arutelu ja soovituste koostamine K4 - Täiskasvanute soovitus : <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="background-color: #008000; color: white; text-align: center; width: 30px;">4</td> <td>Alustage patsiendi valuravi õigeaegselt, et tagada operatsioonijärgne tõhus valutustamine (VAS < 3).</td> </tr> </table> <p>K4 (lapsed) Ettepanek soovituseks: Lastel puhul on sõltuvalt vanusest suukaudse ravimvormi alternatiiviks rektaalne manustamine.</p> <p style="background-color: yellow;">Kaire slaididelt põhjendused.</p> <p>K6</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="background-color: #008000; color: white; text-align: center; width: 30px;">6-1</td> <td>Selektiivseid cox-2 inhibiitoreid võib kasutada ainult täiskasvanutele preoperatiivselt kuna nad ei suurenda perioperatiivse veritsuse tekke tõenäosust.</td> </tr> </table> 	4	Alustage patsiendi valuravi õigeaegselt, et tagada operatsioonijärgne tõhus valutustamine (VAS < 3).	6-1	Selektiivseid cox-2 inhibiitoreid võib kasutada ainult täiskasvanutele preoperatiivselt kuna nad ei suurenda perioperatiivse veritsuse tekke tõenäosust.
4	Alustage patsiendi valuravi õigeaegselt, et tagada operatsioonijärgne tõhus valutustamine (VAS < 3).				
6-1	Selektiivseid cox-2 inhibiitoreid võib kasutada ainult täiskasvanutele preoperatiivselt kuna nad ei suurenda perioperatiivse veritsuse tekke tõenäosust.				

6-2	Mitteselektiivseid NSAIDe ei ole soovitatav kasutada preoperatiivselt, kuna nad võivad suurendada perioperatiivse veritsuse tekkeriski.
6-3	Mitte-selektiivseid NSAIDe võib kasutada intra- ja postoperatiivselt, sest veritsuse tekkerisk on madal.

Ettepanek soovituseks lastele:

K 6-1: Selektiivseid cox-2 inhibiitoreid võib kasutada **ainult täiskasvanutele** preoperatiivselt kuna nad ei suurenda perioperatiivse veritsuse tekke tõenäosust. **Cox-2 inhibiitorid ei ole näidustatud lastele.**

Selgitavasse teksti, miks ei saa lastel kasutada.

K13

13	Tugeva ja mõõduka valu puhul kasutada postoperatiivselt kombineeritud farmakoloogilist valuravi.
----	--

Praktiline soovitus: Tugeva valu korral kaaluda toetavate ravimite kasutamist (vt tabel).

Tugeva valu korral

- COX2 inhibiitorite või mitte-selektiivsete NSAIDde kombinatsioon tugevate opiaatidega
- NSAID-de vastunäidustuse korral kasutada paratsetamooli ja opioidi kombinatsiooni.
- Paratsetamool kombineerituna COX2 inhibiitoriga või mitte-selektiivsete NSAID ja/või opioiididega.
- Kaaluda toetavate ravimite kasutamist (vt lisaravimite tabel)

Mõõduka ja nõrga valu korral

- COX2 inhibiitorite või mitte-selektiivsete NSAIDde kombinatsioon nõrkade opioiididega
- Paratsetamool kombineerituna COX2 inhibiitoriga või mitte-selektiivsete NSAID ja/või nõrkade opioiididega

Ettepanek soovituseks lastele (praktiline soovitus?):

Praktiline soovitus (lapsed): **cox-2 ja kodeiin ei ole lastele näidustatud.**

Selgitavasse teksti: viide ravimiameti veebilehel olevale infole:
<http://www.ravimiamet.ee/kodeiini-sisaldavate-valuvaigistite-kasutamist-valu-levendamiseks-lastel-soovitatav-piirata>

Kuna kodeiini kasutamisega kaasneb hingamise pärssimise oht, võib kodeiini sisaldavaid ravimeid kasutada lühiajaliselt väikseimas toimivas annuses mõõduka valu raviks üle 12-aastastel lastel ning

ainult juhul, kui valu ei ole võimalik leevendada teiste valuvaigistitega nagu paratsetamool või ibuprofeen

K14 (tugev positiivne) – ettepanek täiendada punkti (sh K1-2 ka)

Kõikidele kirurgilisele protseduurile/operatsioonile **minevale patsiendile/tema seaduslikule esindajale tuleb anda nii suulised kui ka kirjalikud juhised koduse valuravi kohta.**

K15

Kaaluge mittefarmakoloogiliste meetodite kasutamist lisaks farmakoloogilisele valuravile nõrga ja mõõduka valu korral

Ettepanek - praktiline soovitus: Vastsündinutele ja väikelastele valuvaigistavaks meetodiks võimalusel kehaline kontakt, imetamine/imemine, massaaž.

Sekretariaadi ülesanne: Kaaluda täiendava tabeli koostamist mittefarmakoloogiliste meetodite osas, soovitusse viide lisa kohta: vastsündinud, väikelapsed ja täiskasvanud,

K3 Hinnake ja dokumenteerige patsiendi valutugevust regulaarselt, analoogselt viie elulise näitajaga

Sekretariaadi ülesanne: Skaalade kohta kokku panna eraldi materjal vanuse järgi. Sekretariaadil välja pakkuda, mis skaalaid kasutada Eestis vastavalt kirjandusele kognitiivsele võimekusele ja eale.

Tervishoiukorralduslikud küsimused:

Ainult operatsioonide järgi ei saa valuravi meeskonda kokku panna.

Valuravi meeskond Eestis: õde (valuravi lisapädevusega), anestezioloog (valuravi lisapädevusega), kliiniline farmakoloog/proviisor.

Ägeda valu ravi võib põhineda vastava valualase väljaõppe saanud õdede töö. Lisaks õdedele peaks olema anestezioloog, kes teda konsulteerib.

Lisa Onedrive link

3. Järgmiste teemad ja koosolekute aeg

Ülesanded:

	<ul style="list-style-type: none"> - Kliinilised küsimused üle vaadata ja otsustada kvoorumi olemasolul: 1, 3, 4, 7, 10 (osaliselt täiskasvanud), 11, 12 (täiskasvanud ja lapsed), 13, 14, 15 - Valuravi meeskond Eestis - Tööversioon täiendamine (lisa OneDrive link!) <p>Sekretariaat esitab materjalid 15.mai tööruhmale saatmiseks.</p> <p>Järgmised videokoosolekud: 25.mai või 27.mai kl 16-20 videokoosolek Tallinna ja Tartu vahel</p>
Protokollis Ulla Raid	Koosolekut juhatas Boris Gabovitš